

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

BIOCIDEN

Landelijke bijeenkomst
waterschappen Amersfoort
12 september 2019

Marianne Braam

Coördinerend specialistisch
inspecteur ILT

Afdeling Keten Gevaarlijke Stoffen
& Organismen/
Team Chemische Risico's

Wat zijn biociden?

alle **stoffen** en **mengsels** die in de vorm waarin ze aan de gebruiker worden geleverd

uit een of meer **werkzame stoffen** bestaan dan wel die stoffen genereren

met als **doel schadelijk organismen te vernietigen**, af te schrikken, onschadelijk te maken, de effecten voorkomen

op andere dan louter fysieke of mechanische wijze te bestrijden (per definitie gevaarlijke stoffen)

Wat zijn biociden?

- Schimmelbestrijding
- Insecticiden (spinnen, (tijger)muggen, boktor, houtworm etc)
- Ratten- en muizengif
- Drinkwaterdesinfectie (ook tegen legionella)
- Slijmbestrijding (industriële processen/hout-papierpulp)
- Auto airco en gebouw airco
- Conserveermiddelen (tegen algen/bacterien)
- Balsemingsvloeistoffen
- Houtimpregneermiddelen
- Antifouling schepen

Wat zijn biociden?

alle **stoffen** en **mengsels** die in de vorm waarin ze aan de gebruiker worden geleverd

uit een of meer **werkzame stoffen** bestaan dan wel die stoffen genereren

met als **doel schadelijk organismen te vernietigen**, af te schrikken, onschadelijk te maken, de effecten voorkomen

op andere dan louter fysieke of mechanische wijze te bestrijden (per definitie gevaarlijke stoffen)

'met als doel...'

- Doel of bestemming product kan blijken uit:
 - claim (bijv. naamgeving product Antispin, Mouldex)
 - marketing (reclame in woord en beeld)
 - registratie in ander EU land als biocide (BAUA)
 - aanbevolen gebruik
 - symbolen op de verpakking
 - de aanwezige werkzame stof(fen) in een bepaalde concentratie of

Wat zijn biociden?

alle **stoffen** en **mengsels** die in de vorm waarin ze aan de gebruiker worden geleverd

uit een of meer **werkzame stoffen** bestaan dan wel die stoffen genereren

met als **doel schadelijk organismen te vernietigen**, af te schrikken, onschadelijk te maken, de effecten voorkomen

op andere dan louter fysieke of mechanische wijze te bestrijden (per definitie gevaarlijke stoffen)

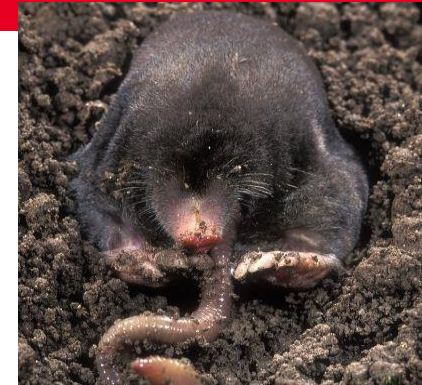
Wat zijn werkzame stoffen?

- Met *werkzame stoffen* wordt bedoeld: 'een stof of micro-organisme met een werking op of tegen schadelijke organismen'
- Werkzame stof:
 - chemische stof
 - micro-organisme
 - natuurlijke olie of extract
 - virus
 - schimmel

Biociden en werkzame stoffen

- **Edialux Tabletten op basis van de werkzame stof aluminiumfosfide**

Het middel wordt toegelaten als middel ter bestrijding van bruine ratten en woelratten in holen buiten. Het betreft een middel voor professioneel gebruik.

- **Intercept 7000 op basis van de werkzame stoffen koper(I)oxide en koperpyrithion**

Het middel wordt toegelaten als aangroeiwerende verf op zeegaande schepen die worden gebruikt voor beroep of bedrijf alsmede oorlogsschepen, marine-hulpschepen of andere schepen die in gebruik zijn voor de militaire taak. Het betreft een middel voor professioneel gebruik.

Wettelijk kader vroeger en nu; EU en nationale wetgeving

- Bestrijdingsmiddelenwet 1962
- Richtlijn 98/8/EG (EU Biocidenrichtlijn)
- Ministerie I&W beleidsverantwoordelijk biocidendossier 1 jan 2005
- Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, Besluit en Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden (2007)
- Verordening EU/528/2012 (BPR = Biocidal Products Regulation), van kracht op 1 september 2013
- Oud en nieuw recht; overgangsrecht gefaseerd

Doel van de Europese Biocidenverordening

'de werking van de interne markt te verbeteren door de regels voor het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden te harmoniseren en

tegelijk een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van mensen en dieren en van het milieu te waarborgen.

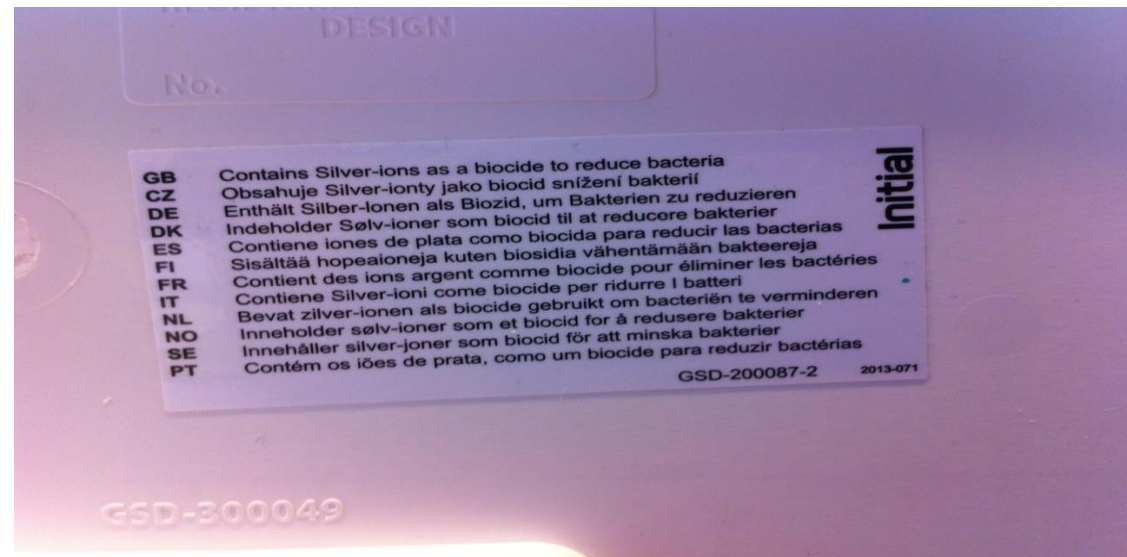
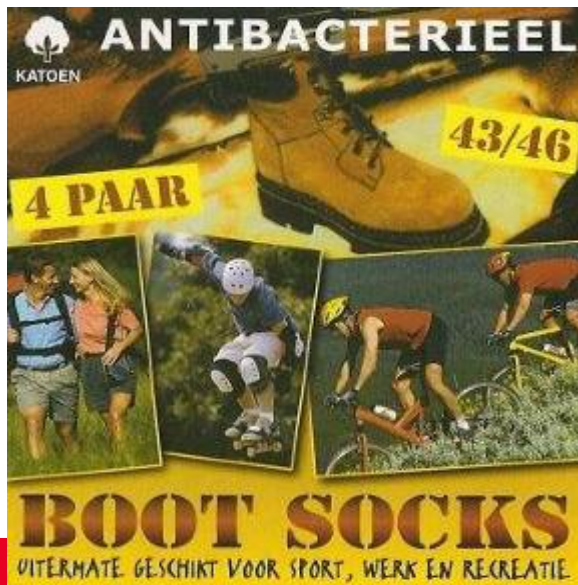
De bepalingen van deze verordening stoelen op het voorzorgsbeginsel, dat tot doel heeft de gezondheid van mensen en dieren en het milieu veilig te stellen.'

De ILT toont haar maatschappelijke meerwaarde door te werken aan veiligheid, duurzaamheid, zekerheid en vertrouwen in transport, infrastructuur, milieu en wonen

Biociden zijn ook

- Alle stoffen die worden gegenereerd door stoffen en mengsels die zelf niet vallen onder de definitie biociden
→ In situ generatie van biociden
- Behandelde voorwerpen met secundaire biocidale werking → treated article (geen biocide, wel etiketteringsvereisten op grond van BPR)

Wat zijn legale biociden?

- Elke biocide dient te voldoen aan twee voorwaarden:
 1. Europese goedkeuring van de werkzame stof, gebaseerd op een bij ECHA ingediend dossier

Combinaties ws en PT's opgenomen in de gedelegeerde verordening EU 1062/2014 (beoordelings- of reviewprogramma) → 2024

- 2. Een toelating van het biocide op productniveau. Nadat de werkzame stof is goedgekeurd, kan een toelating voor een biocide op basis van die stof aangevraagd worden

Dit kan per land (in Nederland), of op Europees niveau (toelating voor alle EU-landen in een keer)

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb)

- Beoordeling op werking en risico's op de volgende onderwerpen:
 - de werkzaamheid,
 - de effecten op het milieu,
 - de effecten op de mens en
 - de fysisch chemische eigenschappen
- Verschillende soorten procedures:
 - Nationale toelating
 - Unietoelating
 - Wederzijdse erkenning
 - Vereenvoudigde toelating (laag risicomiddelen)
- 14089N (WGGA) of NL-0005019-0000 (SPC)

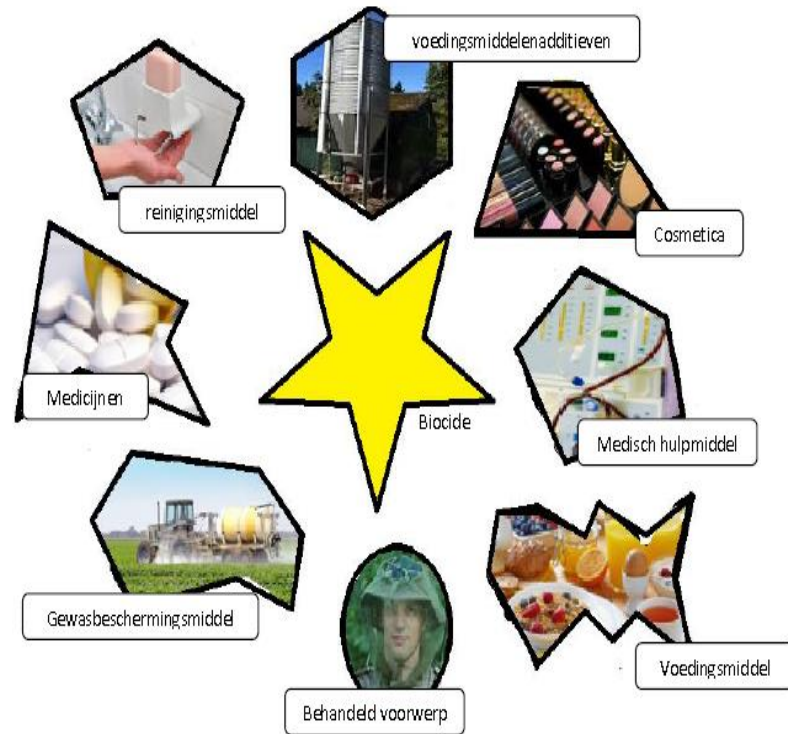
Biocidal products regulation bijlage V: 22 PT's (Productsoorten)

- Vier Hoofdgroepen:
 1. Desinfecteermiddelen (menselijke hygiene, desinfectantia-middelen niet rechtstreeks op mens/dier, drinkwater)
 2. Conserveermiddelen (hout, bouwmaterialen ect.)
 3. Plaagdierbestrijdingsmiddelen (rodenticiden, insecticiden, afweer- en lokstoffen)
 4. Andere biociden (thanatopraxie, antifouling tbv schepen)
- Beoordeling Ctgb → toelatingsbeschikking met WGGGA of SPC voor toepassing in een bepaalde PT.

Grensvlakken of borderline-issues

- Geneesmiddel
- Medisch hulpmiddel
- Gewas
- Cosmetica
- Diergeneesmiddel
- Voeding
- Reinigings- of schoonmaakmiddel
- Waar

Zie ook: ILT Leidraad reinigings- of desinfectiemiddel (biocide)

Doelgroepen

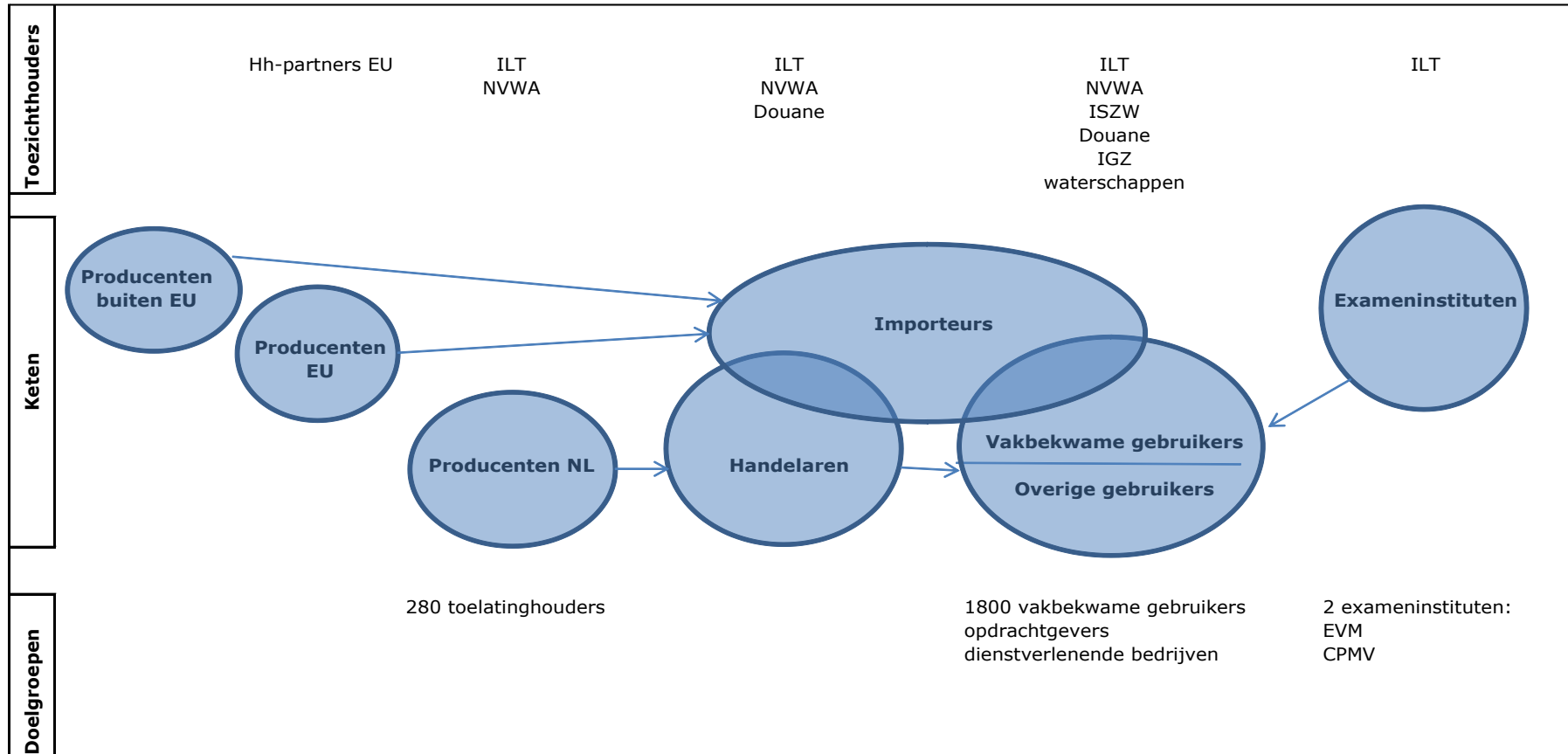
- producenten/toelatinghouders (>600)
- importeurs/groothandelaren (10.000)
- Bedrijfsmatige gebruikers (industriële toepassingen)
- Vakbekwame gebruikers met diplomaplicht (2000)
- Agrarische gebruikers (25.000 bedrijven)
- Particuliere gebruikers

De ILT toont haar maatschappelijke meerwaarde door te werken aan veiligheid, duurzaamheid, zekerheid en vertrouwen in transport, infrastructuur, milieu en wonen

De biocidenketen

Biocidenketen

Taakverdeling toezicht en handhaving Wgb/BPR Handhavingsdocument Wgb 2008-Samenwerkingsprotocol

- **ILT**
 - producenten/toelatinghouders/importeurs, distributeurs en professionele gebruikers van biociden,
 - plaagdier vakbekwame gebruikers (vakbekwaamheidsdiploma voor professionele gebruikers)
 - exameninstututen plaagdierbeheersing (2 in NL)
- **NVWA**
 - producenten/importeurs, distributeurs en eindgebruikers van **consumenten**producten
 - professioneel gebruik in voedingsmiddelenindustrie, agrarische sector, schoonheids- en wellnessbranche en cateringindustrie
- **IGJ** professioneel gebruik van biociden in ziekenhuizen en gezondheidsinstellingen

Taakverdeling toezicht en handhaving Wgb/BPR Handhavingsdocument Wgb 2008-Samenwerkingsprotocol

- **ISZW** beroeps- en industriële eindgebruikers van biociden ivm gezondheid van werknemers
- **Waterschappen** toezicht op waterkwaliteit gerelateerde gebruik en handel van biocide-producten (PT21)
- **SodM** professioneel gebruik van biociden bij OFF en ON shore platforms
- Samenwerking met de **Douane**

De ILT toont haar maatschappelijke meerwaarde door te werken aan veiligheid, duurzaamheid, zekerheid en vertrouwen in transport, infrastructuur, milieu en wonen

Coördinatie en samenwerking

- BOS: Biocide Overleg Statusbepaling voor Biocide of niet (met ILT, NVWA, IGJ, CBG-MEB, Min. I&W, RIVM and Ctgb); 20 cases per jaar (4x per jaar)
- LOB: Landelijk Overleg Biociden; uitwisseling handhavinginformatie op het gebied van biociden (met ILT, NVWA, IGJ, waterschappen, ISZW en het Openbaar Ministerie (3x per jaar)
- KNB: Kennisnetwerk Biociden - Adviesgroep (met ILT, RIVM, Ctgb, Min. I&W en Patform Biociden) (3x per jaar)
- BPR Subgroup: ILT in EU handhavingsnetwerk onder paraplu Forum ECHA: 3 keer per jaar meeting met 32 landen in Helsinki, Finland + de EU rapportageverplichting 5 jaarlijks aan de EU CIE

Platform biociden als belangenbehartiger

Ondernemingen/ organisaties:

- Aqua Nederland (koelwaterbiociden)
- VNCI (chemische industrie)
- HISWA (plezierjachten)
- LTO (agrarische sector)
- MODINT (mode, interieur, tapijt en textiel)
- NVPB (plaagdiermanagement)
- NVZ-Nedefa (desinfectantia)
- VHCP (chemische distributie)
- VHN (houtverduurzaming)
- VNP (papierindustrie)
- VNPI (petroleumindustrie), VVVF (verf, antifouling, drukinkt), RND (detailhandel), FTN (textielbeheer), VLK (lijmen en kitten)

Verbodsbepalingen BPR en strafbaarstelling Wgb

- Art. 17 lid 1 BPR: het op de markt aanbieden (levering van een biocide voor distributie en gebruik in kader van handelsactiviteit) en gebruiken van niet-toegelaten biociden is verboden
- Art. 17 lid 5 BPR: het gebruik van biociden dient te voldoen aan de voorwaarden van de toelating
- Art. 43 lid 1 Wgb: het is verboden in strijd te handelen met art. 17 BPR
- Art. 58 BPR treated articles & juiste en volledige etikettering
Art. 69 BPR classificatie & juiste etikettering biociden
Art. 70 BPR MSDS/VeiligheidsInformatieBlad (VIB)
Art. 72 BPR reclame-vereisten
Art. 95 BPR leveranciers werkzame stof ECHA lijst (free-riders)

Op welke thema's /Wgb-verplichtingen voert de ILT inspecties uit?

- Toelatinghouders algemeen
- Verfindustrie (antifouling)
- Lijm- en kitindustrie
- Olieproducenten
- Metaalindustrie
- Scheepswerven
- Installatie en onderhoud koeltechnische apparaten
- Distributiecentra/afvalverwerkingsbedrijven(plaagdier-beheersing)
- Detailhandel watersport
- Brandstoffen

Sanctie-instrumenten Wgb/Rgb; ILT interventieladder en sanctiestrategie Wgb

- Waarschuwing
- Last onder dwangsom (recall from the market, 40 per year)
- Bestuurlijke boete (max €5.000,--) → ILT Boetebureau
- Bij recidive; binnen 5 jaar na constatering eerdere overtreding bestuurlijke boete vermenigvuldigd met factor 1.5.
- Proces verbaal (WED) in overleg met Openbaar Ministerie
 - overtreding 1 jaar hechtenis/geldboete 4^e categorie €20.500,--
 - misdrijf 6 jaar gevangenisstraf/geldboete 5^e categorie €82.000,--

ILT project Kunstgrasvelden en gevaarlijke stoffen

- Najaar 2019: ILT 40 inspecties op sportvelden
 - Welke biociden worden gebruikt?
 - Zijn ze in NL toegelaten?
 - Hoe worden ze toegepast?
 - Niet chemische technieken?
 - Bij toegelaten biociden; etiket en Veiligheidsinformatieblad juist en volledig?
 - Gezamenlijk inspecteren met waterschappen?
-
- Wat kan de ILT signaleren voor de waterschappen?

De ILT toont haar maatschappelijke meerwaarde door te werken aan veiligheid, duurzaamheid, zekerheid en vertrouwen in transport, infrastructuur, milieu en wonen

